Advies over het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de minimumvoorschriften inzake veiligheid en gezondheid met betrekking tot de blootstelling van werknemers aan de risico's van fysische agentia [1]

(93/C 249/11)

De Raad heeft op 31 maart 1993 besloten, overeenkomstig de bepalingen van artikel 118 A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité advies te vragen over het voornoemde voorstel.

De Afdeling voor sociale aangelegenheden, gezinsvraagstukken, onderwijs en cultuur, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 10 juni 1993 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Etty.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 307e zitting (vergadering van 30 juni 1993) het volgende advies uitgebracht, dat met 92 stemmen vóór en 48 stemmen tegen, bij 7 onthoudingen, is goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. Het voorstel van de Commissie sluit aan bij de Kaderrichtlijn van 12 juni 1989. Het heeft betrekking op blootstelling aan een aantal fysische agentia waarover nog geen specifieke EG-richtlijnen bestaan, met uitzondering van lawaai, ten aanzien waarvan reeds een richtlijn van kracht is.

1.2. Het nu voorgelegde voorstel heeft betrekking op een aanzienlijk aantal met fysische agentia verbonden risico's en houdt daarnaast een bijstelling van de bestaande richtlijn over lawaai in. Het voorstel strekt zich uit tot lawaai, trillingen, optische straling en elektromagnetische velden en golven. Daarentegen valt ioniserende straling buiten het voorstel; met betrekking tot dit terrein worden al sinds jaren afzonderlijke gedetailleerde EG-voorschriften vastgesteld. De extra-auditieve effecten van lawaai (waarover de Commissie als eerste stap een aanvullende aanbeveling zal voorbereiden), of o.m. blootstelling aan compressie en decompressie, belasting door warmte en koude, fysische effecten op spierstelsel en skelet die meer het gevolg zijn van arbeidsmethodes dan van specifieke agentia, en ongevallen met elektriciteit vallen evenmin onder het voorstel. De informatie over en kennis omtrent de met de diverse agentia verbonden risico's varieert; lawaai en trillingen worden inmiddels als ernstige beroepsrisico's beschouwd, maar ook van bepaalde soorten optische straling (zoals ultraviolette en laserstralen) wordt erkend dat zij gevaarlijk zijn.

1.3. De Commissie heeft gekozen voor een richtlijn met algemene principes inzake risico-evaluatie, metingen, toezicht op blootstelling, bescherming, opleiding en raadpleging, en gezondheidstoezicht; vervolgens heeft zij deze principes op de vier in afzonderlijke bijlagen behandelde agentia toegepast. Deze systematische benadering is verkozen boven het uitbrengen van afzonderlijke richtlijnen over ieder specifiek agens; zij is in overeenstemming met de Resolutie van het Europees Parlement van 13 september 1990 waarin de Commissie wordt verzocht een ontwerp-richtlijn uit te werken over de risico's van lawaai en trillingen en andere fysische agentia op de werkplek.

2. Algemene opmerkingen

2.1. Het Comité beschouwt het Commissievoorstel als een belangrijke aanvulling op de bestaande communautaire wet- en regelgeving inzake veiligheid en gezondheid op de werkplek en geeft zich er rekenschap van dat tientallen miljoenen werkenden in de Gemeenschap met deze risico's in aanraking komen.

2.2. Tegelijkertijd stelt het Comité vast dat de nationale voorschriften leemtes vertonen en uiteenlopen. Het erkent bovendien dat het uitwerken van communautaire regels en normen die metingen vereisen en moeten worden nageleefd, een complexe aangelegenheid is. Het is de bedoeling dat via controle een risiconiveau wordt bereikt dat door middel van democratische procedures in de Gemeenschap als aanvaardbaar is aangemerkt.

2.3. Het Comité gaat akkoord met het door de Commissie gekozen instrument, nl. een richtlijn.

2.4. Met betrekking tot het t.a.v. lawaai voorgestelde wetsinstrument kan het Comité instemmen met een aanpassing van de bestaande Richtlijn 86/188/EEG. Het is ervan op de hoogte dat een aantal lid-staten deze Richtlijn pas kortgeleden ten uitvoer hebben gelegd en dat hiermee daarom nog niet voldoende bruikbare ervaring is opgedaan. Gezien het feit dat de Raad gehouden is, de Richtlijn vóór 1 januari 1994 te herzien, dat deze op een groot aantal werkenden betrekking heeft en dat er in technisch opzicht veel vooruitgang is geboekt sinds de Richtlijn werd vastgesteld, is er alle reden toe, de bestaande instrumenten te herzien. Het Comité stelt vast dat de bepalingen specifiek betrekking hebben op door lawaai veroorzaakte gehoorschade, en wijst erop dat door lawaai veroorzaakte doofheid is opgenomen in de aanbeveling van de Commissie van 22 mei 1990 over de vaststelling van een Europese lijst van beroepsziekten.

[1] PB nr. C 77 van 18. 3. 1993, blz. 77.

2.4.1. Het Comité stelt vast dat het voorstel inzake lawaai ook het lucht- en het zeevervoer omvat, hetgeen niet het geval is met de bestaande Richtlijn 86/188/EEG. Deze uitbreiding brengt ontegenzeglijk grote kosten mee, maar er is nog onvoldoende informatie beschikbaar over de mogelijke financiële gevolgen. Met het oog op verdere stappen in het besluitvormingsproces m.b.t. deze ontwerp-richtlijn dringt het Comité erop aan dat de Commissie nauwkeurigere berekeningen bij haar voorstel voegt. Hierin moeten uiteraard ook de kosten worden meegenomen die de samenleving te dragen krijgt in de vorm van negatieve effecten op de gezondheid van werknemers als gevolg van een ongewijzigd gezondheids- en veiligheidsbeleid.

2.5. Het Comité neemt globaal met voldoening kennis van de voorstellen m.b.t. trillingen in de ontwerprichtlijn en acht het van het allergrootste belang dat hiervoor een richtlijn wordt vastgesteld. Op de negatieve effecten van trillingen op de gezondheid wordt overigens ook ingegaan in de aanbeveling van de Commissie over een Europese lijst van beroepsziekten.

2.6. Het Comité heeft zich over een aantal problemen gebogen die verband houden met het evalueren en meten en de beperking van de met optische straling en elektromagnetische velden en golven verbonden beroepsrisico's; het acht het uiteindelijk mogelijk, sommige beschermende maatregelen ook voor werkenden in deze beroepen te laten gelden. Het wijst op terreinen waarop specifieke maatregelen nodig zijn (ultraviolette en laserstralen). Hier zijn reeds eenvoudige en bruikbare maatregelen mogelijk. Gezien het actuele kennisniveau is het wellicht voorbarig, nu al voorschriften voor optische straling en elektromagnetische velden en golven uit te werken. Daar het wetenschappelijk debat momenteel in volle gang is, moedigt het Comité de Commissie niettemin aan, voort te gaan met haar werkzaamheden ter voorbereiding van toekomstige beschermende maatregelen op dit terrein.

2.7. Het Comité heeft de in hoofdstuk II van het voorstel genoemde algemene maatregelen onder de loep genomen, en acht deze in overeenstemming met de communautaire beginselen t.a.v. bescherming van gezondheid en veiligheid op de werkplek. Het gaat ook akkoord met de in hoofdstuk III opgenomen voorstellen voor de ontwikkeling van adequate maatregelen inzake gezondheidstoezicht, arbeidsmiddelen en werkmethodes, alsook met de in artikel 10 (en m.n. in art. 14 „Afwijkingen") bedoelde consultatieprocedures.

2.8. Het Comité heeft kennisgenomen van de diverse standpunten m.b.t. de vaststelling van streefniveaus: een plafondwaarde, waarboven blootstelling moet worden voorkomen, een drempelniveau waarop de beschermende maatregelen van de voorgestelde richtlijn zijn gericht, en een „actiemarge", waarbinnen specifieke maatregelen de nodige vermindering van het risico bewerkstelligen.

2.8.1. Het Comité aanvaardt weliswaar de visie van de Commissie dat het drempelniveau een doelstelling op lange termijn moet zijn, maar wijst er tegelijkertijd op dat volgens de richtlijn risico's van blootstelling aan fysische agentia tot een zo laag mogelijk niveau moeten worden teruggebracht. Bovendien blijkt uit de tekst van de richtlijn niet duidelijk of het drempelniveau al dan niet een wettelijk verbindend karakter heeft.

2.8.2. Het Comité beveelt de Commissie daarom aan, deze formuleringen nog eens te bekijken.

2.9. Dit is het leidmotief van de onderstaande bijzondere opmerkingen, waarin de artikelen van de richtlijn en de bijlagen over de vier categorieën fysische agentia worden behandeld. Overigens zou dit punt ook van belang kunnen zijn voor agentia die in de toekomst eventueel in de richtlijn worden opgenomen.

3. Bijzondere opmerkingen

3.1. *Artikel 3, lid 3*

3.1.1. De Commissie zou richtsnoeren m.b.t. de risicogroepen moeten geven (b.v. via een lijst van beroepen). Dit zou niet aan de lid-staten mogen worden overgelaten.

3.1.2. Verder moet duidelijk worden gezegd dat maatregelen die ten behoeve van bepaalde risicogroepen worden genomen, uitsluitend ter preventie mogen dienen, en niet als criterium voor de selectie van werknemers mogen worden gebruikt.

3.1.3. Het Comité werpt de vraag op of er synergie-effecten mogelijk zijn bij blootstelling aan verscheidene fysische en/of chemische agentia.

3.2. *Artikel 15*

3.2.1. Zowel de werkgevers als de werknemers dienen bij het opstellen van de aanvullende documenten te worden betrokken.

3.3. *Bijlage 1: lawaai*

3.3.1. Overeenkomstig de algemene opmerking in paragraaf 2.8 wijst het Comité erop dat het akkoord gaat met het streven van de Commissie om op de lange termijn 75 dB(A) als doelstelling aan te houden. De Commissie zou de formulering van de bepalingen terzake evenwel nog eens moeten bekijken, aangezien deze nu tot verwarring kan leiden.

3.3.2. Met betrekking tot het tussenliggende niveau, dat door de Commissie op 80 dB(A) is vastgesteld, vindt het Comité dat de Commissie duidelijker dient aan te geven waarom zij het bestaande niveau van 85 dB(A) omlaag wil brengen.

3.3.3. Het Comité wijst erop dat onvoldoende bekend is welke financiële gevolgen het omlaagbrengen van het tussenliggende niveau van 85 naar 80 dB(A) voor de kosten van het toezicht op de gezondheid heeft.

3.3.3.1. Het vindt dat de Commissie moet toelichten waarom in de Engelse versie van de tekst over gezondheidstoezicht in deze bijlage sprake is van „right (van werkenden) to health surveillance", terwijl in de andere bijlagen „entitled to health surveillance" wordt gebruikt (1).

3.4. *Bijlage 2: mechanische trillingen*

3.4.1. Het Comité is nagegaan welke argumenten er vóór dan wel tegen invoering zijn van een andere norm voor het meten van trillingen en andere fysische agentia (b.v. 4 in plaats van 8 uur). Het kan met de door de Commissie gekozen periode van 8 uur akkoord gaan. Er lijkt geen dwingende reden te bestaan om trillingen anders te behandelen dan andere fysische agentia.

3.4.2. Met betrekking tot lichaamstrillingen acht het Comité het in de meeste gevallen mogelijk, de risico's d.m.v. ergonomische maatregelen te beperken.

3.4.3. Wat persoonlijke beschermingsmiddelen tegen trillingen betreft, merkt het Comité op dat het vaak mogelijk is, de constructie van de zitplaats op machines — gewoonlijk tegen lage kosten — zo aan te passen dat deze bescherming biedt.

(1) Geldt niet voor de Nederlandse versie — noot v.d. vertaler.

Gedaan te Brussel, 30 juni 1993.

De Voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

Susanne TIEMANN

BIJLAGE

bij het advies van het Economisch en Sociaal Comité

Het volgende wijzigingsvoorstel, waarmee ten minste één kwart van de aanwezige of vertegenwoordigde leden heeft ingestemd, is tijdens de discussie verworpen:

„1. **Inleiding**

1.1. Het voorstel van de Commissie, dat uit Kaderrichtlijn 89/391/EEG voortvloeit, heeft tot doel de bestaande Richtlijn inzake bescherming tegen lawaai (86/188/EEG) bij te stellen, waarbij gebruik wordt gemaakt van een sub-kaderrichtlijn inzake bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan een aantal andere fysische agentia.

1.2. Het voorstel heeft betrekking op lawaai, trillingen, optische straling en elektromagnetische velden en golven. De Commissie heeft gekozen voor de vorm van een richtlijn, waarin wordt gepoogd gemeenschappelijke principes op alle vier gekozen fysische agentia (en waarschijnlijk ook op eventueel later toe te voegen andere fysische agentia) toe te passen. Deze principes omvatten risico-evaluatie, metingen, toezicht op blootstelling, bescherming, opleiding, raadpleging, gezondheidstoezicht, alsmede een drempelwaarde voor blootstelling, tussenliggende actieniveaus en een plafondwaarde.

2. **Algemene opmerkingen**

Het staat buiten kijf dat het Comité werkenden beschermd wenst te zien tegen risico's van blootstelling aan fysische agentia.

Het Comité is evenwel van mening dat de voorgestelde richtlijn geen afdoend middel is om dit doel te bereiken. De redenen hiervoor kunnen als volgt worden samengevat:

2.1. De vorm van het voorstel, waarbij getracht wordt een pakket principes op vier zeer uiteenlopende fysische agentia toe te passen (met de mogelijkheid om nieuwe agentia toe te voegen), wordt niet adequaat geacht. Verschillen in de vier bijlagen illustreren dit probleem, dat voortvloeit uit de inherente verschillen tussen de agentia en het sterk variërende kennisniveau omtrent de diverse agentia en de effecten hiervan. Zo is het grote aantal niveaus wellicht verwarrend en moeilijk in acht te nemen. (Er zij op gewezen dat een soortgelijk richtlijnvoorstel inzake bescherming van werkenden tegen de risico's van blootstelling aan

chemische agentia beperkt is tot één enkele groep chemische agentia, voor zover het de beperking van het gebruik, maar niet noodzakelijkerwijs het verbod hiervan betreft, waarbij chemische agentia zoals kankerverwekkende en biologische stoffen zouden in afzonderlijke richtlijnen moeten worden behandeld.

2.2. Het voorstel is niet helder geformuleerd, zodat het tot misverstanden en uiteenlopende interpretaties door de diverse instanties kan leiden. Degenen die de bepalingen in de praktijk moeten toepassen, worden in het ongewisse gelaten waar het om de wijze van toepassing gaat. Zo is in artikel 5.1 niet duidelijk wat bedoeld wordt met „blootstelling aan dit fysische agens (moet) tot het laagst haalbare niveau worden beperkt"; evenmin is duidelijk wat bedoeld wordt wanneer wordt gezegd dat de blootstelling moet worden teruggebracht „tot onder het ... drempelniveau". De Commissie merkt op dat dit een lange-termijndoel is, maar deze opmerking wordt in de tekst van het voorstel niet verder uitgewerkt en is daarom niet bindend.

2.3. Het Comité betreurt dat er geen evaluatie van de kosten en baten is uitgevoerd. Het is namelijk van mening dat de tenuitvoerlegging van de voorgestelde bepalingen aanzienlijke kosten met zich zal brengen, terwijl het nog maar de vraag is of het beoogde doel hiervan, de verbetering van de gezondheid op het werk, wel zal worden bereikt. Er zou een onevenredig groot negatief effect van uitgaan op kleine en middelgrote ondernemingen, die zich zullen moeten laten adviseren over de wijze waarop de voorgestelde bepalingen het best ten uitvoer kunnen worden gelegd. Bovendien wordt in artikel 5 en in het bijzonder in lid 2 daarvan met geen enkel woord gerept over de financiële haalbaarheid, terwijl deze kwestie in veel gevallen juist van het grootste belang is.

2.4. Het Comité stelt met bezorgdheid vast dat de Commissie t.a.v. bepaalde fysische agentia beperkende maatregelen voorstelt, waarvan de noodzaak wetenschappelijk niet lijkt te worden onderbouwd.

3. Opmerkingen over specifieke onderdelen van het voorstel (afzonderlijke fysische agentia)

Ter illustratie van de bovengenoemde algemene opmerkingen en van de conclusie aan het eind van dit advies volgen enkele specifieke opmerkingen over de afzonderlijke fysische agentia die in het voorstel ter sprake komen:

3.1. *Lawaai*

3.1.1. In artikel 10 van Richtlijn 86/188/EEG is specifiek bepaald dat deze Richtlijn aan een hernieuwd onderzoek moet worden onderworpen, „met name met inachtneming van de vooruitgang van de wetenschappelijke kennis en de technologie en aan de hand van de ervaring die bij de toepassing van deze richtlijn is opgedaan". Voor zover het Comité weet, is er geen verslag over de opgedane ervaringen voorhanden; dit is begrijpelijk, omdat de Richtlijn pas betrekkelijk kort geleden en in sommige lid-staten pas zéér kort geleden in werking is getreden. Het ontbreken van een verslag over de opgedane ervaringen betekent niet alleen dat het voorstel van de Commissie aan de Raad indruist tegen Richtlijn 86/188/EEG, maar ook dat voor een dergelijke herziening van deze Richtlijn een belangrijke basis ontbreekt.

3.1.2. De keuze voor 75 dB(A) als drempelniveau is zeer aanvechtbaar. Zelfs bij een geluidsniveau van rond 80 dB(A) treedt (ook bij de meest gevoelige bevolkingsgroep) slechts een gering gehoorverlies op wanneer daarbij het natuurlijke verouderingsproces in aanmerking wordt genomen. Er lijkt daarom geen overtuigend argument te zijn om 75 dB(A) als drempelwaarde aan te houden. Om deze reden, alsook om de in de volgende paragraaf genoemde redenen kan men zich afvragen of een drempelniveau wel noodzakelijk is.

3.1.3. Onduidelijk is welk doel wordt beoogd met het vaststellen van een drempelniveau, vooral omdat er geen duidelijke maatregel aan verbonden is. Indien wordt gekeken naar de in paragraaf 2.2 genoemde problemen met betrekking tot artikel 5, lid 1, en indien dit in onduidelijke bewoordingen gestelde lid betekent dat blootstelling teruggebracht moet worden tot het drempelniveau, in het bijzonder via de in artikel 5, lid 2, genoemde maatregelen van technische en/of werkorganisatorische aard, dan zal het in een aantal gevallen technisch niet haalbaar zijn om de bepalingen van artikel 5, lid 1, in acht te nemen; mocht dit technisch wel haalbaar zijn, dan zullen zij in veel gevallen onevenredig hoge kosten met zich meebrengen. Bijlage 1.2 sticht nog meer verwarring, omdat daarin twijfel wordt gezaaid over het doel van het in artikel 5, lid 2, genoemde programma voor risicovermindering: moet daarin gestreefd worden naar het drempelniveau van 75 dB(A) of het actieniveau van 85 dB(A)? Bovendien wordt niets duidelijks gezegd over het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, terwijl deze beschermende maatregel het vaakst kan worden toegepast.

3.1.4. Het creëren van rustlokalen met zeer lage geluidsniveaus zal in veel gevallen moeilijk zijn en het streven om het niveau tijdens de slaap tot 60 dB(A) terug te brengen zal vaak onrealistisch blijken.

3.1.5. De voorgestelde uitbreiding van de werkingssfeer van de bepalingen tot de zee- en de luchtvaart zal aanzienlijke kosten met zich meebrengen; een kostenraming ontbreekt echter en de wenselijkheid van uitbreiding wordt niet aangetoond door een overzicht van tegen de kosten opwegende baten.

3.2. *Trillingen*

3.2.1. De voorgestelde niveaus, waaronder het drempelniveau, zijn als bindende voorschriften zeer omstreden.

De hoeveelheid trillingen waaraan individuele werknemers op de werkplek zijn blootgesteld, en de persoonlijke gevolgen daarvan zijn moeilijk te meten en de meetresultaten verschaffen geen duidelijkheid; deze variëren niet alleen naar gelang van de apparatuur die de trillingen veroorzaakt, maar ook al naar gelang van de manier waarop de apparatuur wordt gebruikt, het bewerkte materiaal en de omgevingsfactoren.

Toepassing van bindende voorschriften inzake bepaalde niveaus haalt weinig uit indien men met de meetresultaten niet uit de voeten kan.

3.2.2. Buiten de Gemeenschap opgedane ervaringen wijzen erop dat het om bovengenoemde redenen niet altijd mogelijk en haalbaar is, bindende voorschriften in acht te nemen en dat de werknemer voor zijn bescherming meer gebaat is bij instructies.

3.2.3. „Er bestaan op dit ogenblik geen adequate persoonlijke beschermingsmiddelen tegen trillingen" (opmerking in bijlage 2).

3.2.4. De diverse afwijkingen die volgens de bijlage kunnen worden toegestaan, wijzen al op een aantal van de problemen die zich kunnen voordoen wanneer de voorgestelde maatregelen bij de huidige inzichten worden toegepast.

3.3. *Optische straling*

3.3.1. Over optische straling bestaat nog maar betrekkelijk weinig wetenschappelijke kennis; de instrumenten voor het meten van deze straling zijn nog in ontwikkeling en nog niet geschikt om op de werkplek te worden gebruikt.

3.3.2. Een enorm aantal personen die in de open lucht werken, zullen waarschijnlijk worden blootgesteld aan niveaus van ultraviolette zonnestraling die, zelfs al duurt de blootstelling maar kort, de in bijlage 4 voorgestelde waarden zullen overschrijden; het is echter uiterst moeilijk hen hiertegen te beschermen. Zelfs al wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van afwijkingen voor personen die in de open lucht werken, dan nog zijn deze werknemers niet vrijgesteld van medisch toezicht. Voor middelgrote en kleine bedrijven (MKB) is het vrijwel onmogelijk dergelijke voorschriften in acht te nemen.

3.3.3. De risico's van lasers lijken onder controle; hiervoor hoeven geen verdere bindende maatregelen te worden vastgesteld.

3.4. *Velden en golven*

3.4.1. Voor velden en golven geldt net als voor de hierboven genoemde fysische agentia dat er nog maar weinig wetenschappelijke gegevens over bekend zijn. Ook de meetmethoden en de beschermende maatregelen verkeren nog in een ontwikkelingsstadium.

3.4.2. „Tegen blootstelling aan magnetische velden bestaat geen adequate en praktische bescherming" (opmerking in bijlage 4).

4. Conclusies

Het Comité is om alle hierboven genoemde redenen van mening dat de voorgestelde richtlijn niet het aangewezen middel is om werknemers afdoende te beschermen. De richtlijn kan niet op doeltreffende wijze ten uitvoer worden gelegd: de tekst ervan draagt hier al niet toe bij en daarnaast zijn in sommige gevallen kennis en apparatuur ontoereikend.

5. Aanbevelingen

Het Comité adviseert de Raad, het onderhavige voorstel terug te sturen naar de Commissie, waarna met name het volgende zou moeten gebeuren:

5.1. Er moet een verslag worden opgesteld over de vooruitgang die op het gebied van wetenschappelijke kennis en technologie is geboekt, en over de ervaringen die bij de toepassing van Richtlijn 86/188/EEG zijn opgedaan. Aan de hand van dit verslag en van andere relevante feiten zou de Commissie Richtlijn 86/188/EEG vervolgens moeten herzien en een nieuw voorstel moeten voorbereiden tot wijziging van de Richtlijn inzake bescherming tegen lawaai, indien dit noodzakelijk wordt geacht.

5.2. Er moet verder onderzoek worden verricht naar de eigenschappen van de andere in dit voorstel genoemde fysische agentia, alsmede naar de gevolgen van blootstelling hieraan voor werkenden en naar meetmethoden en beschermingsmiddelen, waarna wetenschappelijk en praktisch onderbouwde voorstellen voor in de toekomst noodzakelijke wetsteksten kunnen worden voorbereid.

5.3. In de tussentijd moeten documenten met instructies worden opgesteld ten einde werkgevers en werkenden optimaal te informeren en hen in de praktijk tegen de gevolgen van blootstelling aan mechanische trillingen, optische straling en velden en golven te beschermen."

Motivering

Spreekt voor zich.

Uitslag van de stemming

Vóór: 56, tegen: 92, onthoudingen: 5.

Advies over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende een communautair technologisch initiatief ten behoeve van gehandicapten en ouderen (TIDE) (1993/1994) [1]

(93/C 249/12)

De Raad heeft op 11 juni 1993 besloten, overeenkomstig de bepalingen van artikel 235 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het voornoemde voorstel.

Het Comité heeft de Afdeling voor sociale aangelegenheden, gezinsvraagstukken, onderwijs en cultuur met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden belast. In de loop van zijn werkzaamheden heeft het Economisch en Sociaal Comité de heer Frandi tot algemeeen rapporteur benoemd (artt. 18 en 46 van het Reglement van Orde).

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 307e zitting (vergadering van 30 juni 1993) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. Het Economisch en Sociaal Comité betreurt het dat door tijdgebrek een grondige bestudering van het onderhavige Commissievoorstel niet mogelijk is geweest: de benodigde documentatie is te laat ontvangen.

2. Het ziet de noodzaak in van een initiatief om de totstandbrenging van een interne markt voor revalidatietechnologie in Europa te stimuleren. Dank zij die technologie kan de sociaal-economische integratie van gehandicapten en ouderen worden vergemakkelijkt.

3. In dit licht kan het TIDE-initiatief, zoals het nu aan het Comité is voorgelegd (d.w.z. in de vorm van een tekst waarin wordt uitgegaan van de ervaring die tijdens de TIDE-proefactie is opgedaan), alleen maar worden toegejuicht.

4. Het behoudt zich de mogelijkheid voor, in een vervolgadvies ook in ruimere zin en uitgebreider op dit onderwerp in te gaan.

5. Om de twee met dit initiatief beoogde en nauw met elkaar samenhangende doelstellingen, nl. de totstandbrenging van een markt voor de produktie van technische hulpmiddelen en voor gespecialiseerde know-how ten behoeve van de revalidatie èn de volwaardige integratie op de arbeidsmarkt van gehandicapten en ouderen, te kunnen verwezenlijken, acht het Comité het zelfs nodig dat wordt voortgegaan op de ingeslagen weg, en dat tegelijkertijd de reikwijdte van de activiteiten (die momenteel grotendeels zijn gericht op een aantal specifieke gebieden van de toegepaste wetenschappen, zoals telematica) wordt verruimd.

6. Om dezelfde reden (een zo goed mogelijke verwezenlijking van het voorgestelde, bovengenoemde, tweeledige doel) acht het Comité het uiterst wenselijk dat wordt voorkomen dat TIDE los komt te staan van andere acties. Er moet naar zijn mening voor een multi- en interdisciplinaire aanpak worden gekozen, waarbij een goed doordacht organisch verband moet worden gelegd met het vierjarenprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling (O & TO) en de ramingen van de structuurfondsen.

7. Een grote markt kan nl. alleen tot stand worden gebracht en de volwaardige integratie van gehandicapten kan alleen worden verwezenlijkt als alle middelen die er zijn om op de verschillende niveaus fysiologische belemmeringen op te heffen, overal beschikbaar worden. Een wezenlijke voorwaarde in dit verband is de actieve identificatie van de gebruikers, hetgeen mede

[1] PB nr. C 166 van 17. 6. 1993, blz. 12.